



Jeżeli człowiek sam nie wie do jakiego zmierza portu, żaden wiatr nie jest pomyślny

SENEKA



ROZDZIAŁ 1.

WPROWADZENIE

Strategia jest nadrzędnym i integratywnym planem, określającym korzyści dla społeczności w związku z oczekiwaniami i wyzwaniem otoczenia.¹

Planowanie strategiczne jest procesem, w którym świadomie przewiduje się i kontroluje rozwój gminy nie czekając biernie na przyszłe zdarzenia. Jest to umiejętność reagowania na zmiany otoczenia, a nawet ich wyprzedzanie. W procesie planowania strategicznego, Gminę Gnojnik należy postrzegać z jednej strony, jako zamkniętą całość, z drugiej zaś, jako część systemu globalnego. Otoczenie terytorialne i makroekonomiczne ma bowiem stały wpływ na funkcjonowanie i rozwój gminy.

Strategia jest więc zbiorem celów (zadań) ujętych w programy i plany, stanowi wzorzec decyzji, które dotyczą pozycji i tożsamości samorządu, jego zdolności do wykorzystywania swych mocnych stron oraz prawdopodobieństwa odniesienia sukcesu w regionie.

„Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Gminy Gnojnik na lata 2012-2020” zawierająca w sobie dwa moduły: Wieloletni Plan Inwestycyjny 2012-2022 oraz Wieloletnią Prognozę Finansową 2012-2020, jest dokumentem kompleksowym, wyznaczającym kierunki rozwoju Gminy Gnojnik do roku 2020.

Podstawą opracowania Strategii jest Ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2009 nr 84 poz. 712 z późn. zm.). Zgodnie z art. 9 strategiami rozwoju są:

- 1) długookresowa strategia rozwoju kraju – dokument określający główne trendy, wyzwania, i scenariusze rozwoju społeczno-gospodarczego kraju oraz kierunki przestrzennego zagospodarowania kraju, z uwzględnieniem zasady zrównoważonego rozwoju, obejmujący okres co najmniej 15 lat;
- 2) średniookresowa strategia rozwoju kraju – dokument określający podstawowe uwarunkowania, cele i kierunki rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, regionalnym

¹ Wg W.F. Gluck 1980



i przestrzennym, obejmujący okres 4-10 lat, realizowany przez strategię rozwoju oraz przy pomocy programów, z uwzględnieniem okresu programowania Unii Europejskiej;

- 3) inne strategie rozwoju – dokumenty określające podstawowe uwarunkowania, cele i kierunki rozwoju w danych obszarach wskazanych w średniookresowej strategii rozwoju kraju, odnoszące się do rozwoju regionów, rozwoju przestrzennego, sektorów lub dziedzin, realizowane przy pomocy programów.

Wg art. 13 pkt. 1 ww. ustawy strategia rozwoju w szczególności określa:

- 1) diagnozę sytuacji w odniesieniu do zakresu objętego programowaniem strategicznym, z uwzględnieniem stanu środowiska oraz zróżnicowań przestrzennych;
- 2) prognozę trendów rozwojowych w okresie objętym strategią;
- 3) określenie celów rozwoju w zakresie objętym strategią;
- 4) wskaźniki realizacji;
- 5) określenie kierunków interwencji, odpowiednio do rodzaju strategii, w ujęciu wojewódzkim lub terytorialnym;
- 6) systemy realizacji i ramy finansowe.

„Strategia Rozwoju Społeczno -Gospodarczego Gminy Gnojnik 2012-2020” jest opracowaniem, które poprzez swoją treść i sposób dochodzenia do zawartych w nim rozwiązań porządkuje wiedzę o gminie, wyznacza długofalowe kierunki jego rozwoju oraz uruchamia partnerskie działania na rzecz rozwoju Gminy Gnojnik.

Dokument otwiera nowy sposób myślenia o rozwoju gminy dążąc do odkrywania i uruchamiania niewykorzystywanych dotychczas potencjałów i szans rozwojowych. Wyzwalanie i utrwalanie aktywności społeczności lokalnej, wraz z niezbędną determinacją i konsekwencją działań strategicznych podejmowanych przez władze lokalne, prowadzić będzie do intensyfikowania rozwoju gminy oraz generowania realnych, pozytywnych zmian odczuwalnych dla mieszkańców całej Gminy Gnojnik.

Strategia wyznacza cele strategiczne i operacyjne, służące przełamywaniu strukturalnych problemów gospodarczych i społecznych oraz podnoszeniu konkurencyjności gminy na tle województwa i kraju.

Realizacja tej wizji rozwoju będzie synergiczną sumą działań prorozwojowych wszystkich uczestników tego procesu, w tym zwłaszcza podmiotów gospodarczych, samorządu terytorialnego, organizacji społecznych i kulturalnych. Osiągnięcie założonej wizji rozwoju będzie wspierane integracją wokół strategii wszystkich podmiotów gospodarczych i społecznych.



Strategia jest dokumentem określającym kierunki rozwoju w zmieniających się warunkach zewnętrznych i wewnętrznych kraju. Horyzont czasowy Strategii przyjęty na lata 2012-2020, wynika z przyjętych okresów programowania krajowej polityki regionalnej². Spójny jest także z okresem programowania aktualizowanej strategii rozwoju województwa małopolskiego zaplanowanej do 2020 r.

Strategia opracowana została zgodnie z metodyką Unii Europejskiej polegającą na stworzeniu strategii zrównoważonego rozwoju.

Poniższy rysunek przedstawia główne elementy tej metody. Prace nad Strategią rozpoczęto od analizy danych i oceny sytuacji w gminie oraz poszczególnych sołectwach. Wykorzystano tutaj aktywność mieszkańców w współtworzeniu koncepcji rozwoju Gminy Gmina. Na podstawie przeprowadzonych konsultacji społecznych oraz przeprowadzonego badania ankietowego, którego głównym celem było zebranie opinii mieszkańców o warunkach życia w Gnojniku, barierach rozwojowych, najpilniejszych problemach inwestycyjnych i społecznych do rozwiązania w latach 2012-2020 opracowano analizę SWOT dla Gminy Gnojnik (mocne i słabe strony, możliwości i zagrożenia w aspekcie czynników: ekonomicznych, społecznych i technologicznych).

Drugim elementem metody było opracowanie wizji i misji oraz określenie celów strategicznych i operacyjnych. Trzecim elementem było określenie zadań inwestycyjnych na potrzebę stworzenia Wieloletniego Planu Inwestycyjnego oraz Wieloletniej Prognozy Finansowej. Czwartym elementem było formułowanie zasadniczej części strategii obejmującej: obszary rozwojowe oraz sposób zarządzania i wdrażania Strategii.

Strategia składa się więc z pięciu zasadniczych części. Część I przedstawia sytuację wewnętrzną i zewnętrzną gminy wraz z analizą SWOT, część II zawiera wizję, misję oraz cele strategiczne i operacyjne Strategii oraz obszary rozwojowe, część III to prognoza finansowa Strategii Rozwoju Społeczno -Gospodarczego Gminy Gnojnik 2012-2020, część IV to system zarządzania Strategią, część V to plan marketingowy Strategii.

² Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary wiejskie (przyjęta przez Radę Ministrów 13 lipca 2010r.)



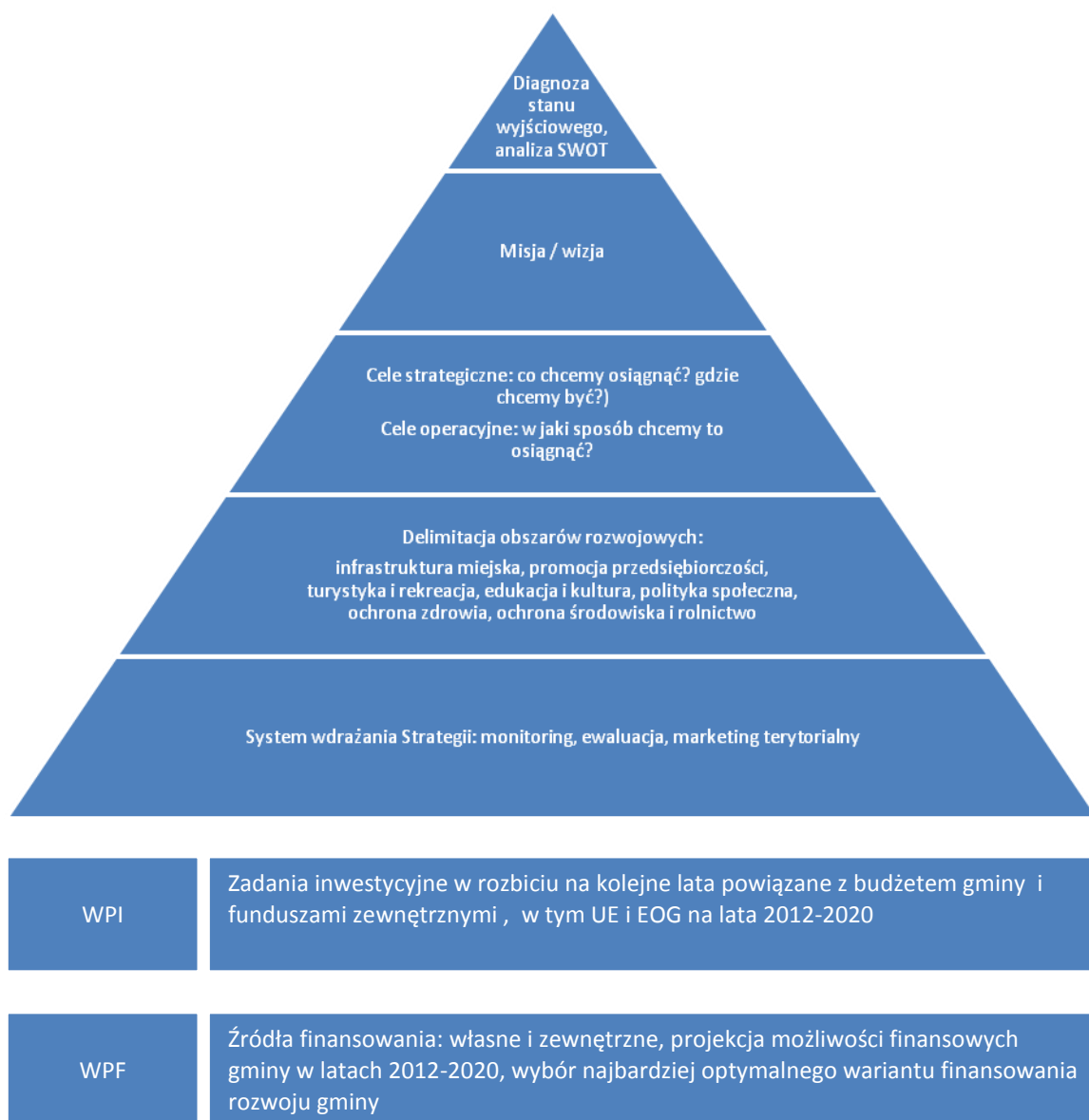
Rys. 1.1. Proces tworzenia Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Gminy Gnojnik na lata 2012-2020



Źródło: opracowanie własne



Rys. 1.2. Schemat budowy Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Gminy Gnojnik na lata 2012-2020



Źródło: opracowanie własne

Strategia jest dokumentem stanowiącym swoiste zaproszenie do współpracy dla wszystkich aktywnych podmiotów lokalnych zainteresowanych przyszłością Gminy Gnojnik.